

גיליון מס' 230-232 במדבר-חג השבועות- נשא
תשע"ז שנה חמישית

גליון זה נודב לרפואת הילד
יונתן בן ג'מי
לרפואה שלמה
בתושח"י

דברי שי"ה

ממרן שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

דבר העורך

חג השבועות חג שכולו סביב התורה וקבלתה מן הראוי שנביא מדברי רבינו כפי שכתב בספרו "אורחות יושר" ערך תורה וז"ל: "יש בחורים שחושבים שהתורה תלך להם קל וכשרואים שלא הולך קל חושבין שאין מסוגלים ללמוד ומתייאשים וסופם שמפסיקים ללמוד וזה טעות גדול שהתורה א"א שתלך קל.... והרוצה להיות ת"ח אמיתי צריך לשקוד הרבה על התורה וללמוד בהתמדה והדבר ידוע בישיבות שלא הבעלי כשרון הצליחו בדרך כלל אלא המתמידים... אפי' מי שחלש מאד בכשרון אם יתמיד כבר הבטיחו חז"ל שיצליח [ובלבד שיהא ירא שמים].... ועי' בחיי עולם מאאמו"ר זללה"ה ח"ב פ"ב שהביא מחוט המשולש מעשה בבחור א' בן י"ז שבא להחת"ס ורצה ללמוד והוא לא למד מעולם והחת"ס קיבל אותו וביקש להבחורים שילמדו אתו והוא הי' קשה לשמוע ומהר לאבד ולא הצליח כלום ומ"מ מרוב שקידתו לא עזב התורה ובמשך הזמן הצליח וגם עשה פרי ונעשה ת"ח גדול ורב בעיר גדולה... ובאמת עיקר הקושי הוא בהתחלה אבל אח"כ כשמתרגל בתורה ונהנה ממנה [..] עיקר הקושי יורד אז... כי קדושת התורה קודמת לכל כי היא תכלית בריאת העולם ובזכותה אנו קיימין" עכ"ל. יהי רצון שנזכה לקבל את התורה מאהבה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולא תמוש התורה מפינו ומפי זרעינו עד עולם.

בברכת עטת סוס
והטת
בצחק סוסת סוס (א"ב)

פשיט על הפרשה

"ויפקוד אותם משה ע"פ ה" (ג, טז)
פירש"י אמר משה לפני הקב"ה האיך אני נכנס לתוך אהליהם לידע מנין יונקיהם א"ל הקב"ה עשה אתה שלך ואני אעשה שלי הלך משה ועמד על פתח האהל והשכינה מקדמת לפניו וב"ק יוצאה מן האהל ואומרת כך וכך תינוקות יש באהל זה לכך נאמר ע"פ ה', וכ"ה במדרש פ"ג סי' ט'. ויל"ע אם אפשר כך לספור למה הי' צריך כלל לספור הרי ברוה"ק יכול לדעת מנין כולם ומשמע דהמצוה דוקא למנותם כמ"ש פקוד וגו' וברמב"ן (לעיל א' מ"ה) הביא מדרש גבי ישראל לא תהי' אומר לראש המשפחה כמה במשפחתך כמה בנים יש לך אלא כולהון יהון עוברין לפניך באימה ובכבוד ואתה מונה אותם וכו' ע"ש ומסתמא ה"ה בלויים ועי' במנחות כ"א ב' תד"ה כל שגם הלויים בכלל כל העובר על הפקודים שגם הם עברו רק לבדם. ויתכן שאין כונת חז"ל שמ"ר לא מנה כל הלויים דבודאי מנה כולם אלא שנתקשה איך ידע כמה תינוקות יש בכל אהל שאין להם דעת לבא לפניו ולא בכל בית נמצא מי שיגיד לו כמה תינוקות יש ולכן רוה"ק הי' אומר לו בכל אהל כמה תינוקות יש וידע לבקשם ולמנותם [אאמו"ר זללה"ה השיב שלא משמע כן רק כאן כיון שהי' ע"י הב"ק הי' כך המצוה].

(טעמא דקרא)

בעניני מוגילת רות

"שלף איש נעלו"
ובתרגום ית נרתק יד ימיני', והיינו דמפרש דנעלו אין הכונה נעל ממש רק בית יד שעל היד וצריך טעם מנ"ל שאין הכונה נעל ממש וכדמשמע בגמ' דידן בב"מ מ"ז א'. וי"ל דהתרגום אזיל בשיטת הירו' בב"מ פ"ב ה"ח שאין נכנסין במגעלין לביהכ"נ וביהמ"ד (וע"ש בציון ירושלים באורך) וכאן כתיב ובוועז עלה השער ואמרו במדרש (רות זוטא) לבית המדרש א"כ ע"כ הוציא נעלו מקודם ואיך שלף נעלו ולכן הוכרח לפרש נרתק בית ידו, אבל הגמ' דידן לשיטתו בברכות ס"ב ב' דמותר ליכנס במגעל לביהכ"נ ולכן מפרש מנעל ממש כפשוטו. ועוד יש לומר, דהנוגע במגעלים צריך ליטול ידיו והם ישבו בביהמ"ד ויש בזה ביטול תורה ולמה הוצרך לשלוף נעלו ולא נתן לו דבר אחר לקנין ולכן מפרש לא נעל של רגל אלא של יד וע"ז א"צ ליטול ידיו.

(טעמא דקרא)

עלי שי"ח

"קבורת גניזה"

בימים האחרונים ממעט רבינו לקבל קהל בביתו, בהתאם לכך, מכשיר הפקס המונח דרך קבע בביתו של רבינו שליט"א פולט בכל יום מאות שאלות עבורו. את השאלות הדחופות יותר שואלים אותו, וכן את הבקשות לברכה מעבירים לו ומשתדלים להחזיר תשובה לכל הפונים. 'תורה תחילתה חסד וסופה חסד'. באחד הימים פלט המכשיר שאלה שהגיע מקהילה חשובה בדרום אמריקה. השואל הוא גבאי של הקהילה, הוא מציין בתחילת מכתבו כי התשובה נחוצה מאוד מחמת בזיון הקודש. וזה תוכנה. כיום מקובל בכל מקום כי את כל הספרים שבלו, עלונים של דברי תורה, ומזוזות פסולות ושאר תשמישי הקדושה מניחים בפינה מיוחדת, וכשמצטבר כמות גדולה קוברים באדמה בעומק. אם אפשר הקבורה נעשית באחד הצדדים של שטח בית הקברות, כדי שלא יבואו לפנות את זה. באותה הקהילה בית הקברות מלא עד אפס מקום ואין מקום לקבור את הטעון הגניזה. בכל אותו המחזור אין שום אפשרות לקבור את הגניזה (בפרט שעפ"י חוק אסור לקבור במקום הראוי למגורים או לעבודת הקלאות). כרגע כל הגניזה מונח במיכלי ענק, אך לא בצורה מכובדת כלל, בלשון המעטה. קיימות אפשרות לקבור את הכל בשטח ריק, שכפי הנראה בעוד כמה שנים יבנו עליו בנין (והבעלים מרשים). וכשיתחילו עבודות הבניה - יוציאו את הכל ויחפשו מקום חדש. ומצד אחד זה פתרון זמני ומצד שני כרגע זה עומד בבזיון של ממש. והשאלה כיצד לנהוג. רבינו שליט"א עיין בדבר ואז הכריע - כי מצוה לכתחילה לעשות כן להציל הגניזה מבזיון. ובודאי שהפתרון הזה הוא מצוין, וכשיהיה צורך להוציא, ידונו אז לגופו, וכך המכבד את התורה גופו מכובד על הבריות. (וראה בספר גנוזי הקודש פרק ט"ז סעיף י"ב שאם כיסו את הגניזה בבטון יש מתירים לסלול כביש מעל עי"ש)

חשקת התורה

אחד בא לשאול לרבינו על תלמיד שאין לו חשק ללמוד, אמר רבינו שיקחו לו מלמד שילמדו איך ללמוד.

התייעצתי עם רבינו בענין בחור מסוים, שבישיבה מתמודדים עמו עם בעיה של אי שמירת סדרים, אמר רבינו העצה האבא יאמר לו שאם לא יתנהג כמו שצריך יזרקו אותו מהישיבה, אח"כ הגיע המשגיח ושאל מה לעשות עם בעיה נוספת שאין לו חשק ללמוד, אמר רבינו תתנו לו תלמיד ללמד, וזה יכול להועיל.

אבא התאונן שלבנו אין חשק ללמוד. אמר רבינו שילמד איתו אביו ספר מוסר כגון ארחות צדיקים שזה ספר טוב.

אחד שאל עצה על זמן שאין לו חשק ללמוד? השיב רבינו: שילמד אז דברים קלים.

בחור מישיבה קטנה מרוב שלמד נחלש ואין לו חשק ללמוד, אמר לו רבינו: תלמד מוסר, תלמד דברים קלים, נתן לו יד פעמיים ואמר לו אם רק תרצה תהיה תלמיד חכם גדול.

שמעתי מרבינו שבילדותו ממש כשעוד לא היה שייך בלימוד המשנה והגמרא שינן עמו אביו בעל פה את שמות כל המסכתות משניות של הש"ס לפי הסדר עם ניגון מיוחד, וכן לימד רבינו את ילדיו הגדולים, הרבנית-ובתו תחי' (ע"ה) זוכרת עד היום את שמות המסכתות לפי סדר הניגון, שמעה מאביה רבינו, ושמעתי מהגאון רבי אליהו מן שליט"א שרבינו הוסיף לו, שאביו גם שר לו שמות הפרשיות וכ"ד ספרי הקודש, מאז שכבר ידע לדבר, ויש לו מכך טובה גדולה, שזה הכניס לו חשקת התורה.

(מנחת תודה)

שו"ת בעניני מגילת רות

יעש ה' עמכם חסד (א, ח).

בילקוט לקח טוב כתב: יעשה ה' עמכם חסד. מלמד שאין גר שמח בעולם הזה, וכן אומרים חכמים במס' יבמות (מח, ב) מפני מה יסורין באין על הגרים? מפני ששהו עצמן להתגייר וכדי שימרקו עונותיהן הראשונים, לכך כתב 'יעשה' וקרי 'יעש', ע"כ. אמנם זה צ"ב, שהרי נעמי מפצירה בהן לשוב לביתן ולא להתגייר, ושם יעשה ה' עמהן חסד וגו', וכיצד ניתן לרמוז בדבריה על החסד שעושה הקב"ה עמה גרים שבאים להתגייר? תשובה: זה שהתגייירו - אין לך חסד גדול מזה.

ואנו חוזרים ומנסים להבין: מכיון שהפסוק מדבר בחסד שיעשה ה' אתן אם לא תתגיירנה, אלא תחזורנה לביתן ולגויותן, כיצד ניתן ללמוד מכאן על החסד שעושה הקב"ה עם הגרים? תשובה: נסיון.

במדרש זוטא איתא: יעשה ה' עמכם חסד. שכל חסד שישראל עושין בעולם הזה, בשעה שהם ננעריין מן העפר, הקדוש ברוך הוא משלם שכרן, שנאמר (במדבר כג, כג) "כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל קל". עתידה בת קול מכרזת ואומרת: כל מי שפעל עם הקדוש ברוך הוא ועשה לפניו מעשים טובים, יבוא ויטול שכרו, וכן הוא אומר (תהלים סג, ד) "כי טוב חסדך מחיים", ע"כ. משמע מדברי המדרש שתשלום הגמול עבור גמילות חסדים הוא בשעה שננעריין מן העפר דוקא, ואילו במשנה כתוב שגמ"ח הוא מהדברים שהאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה. (שאלה זו לא נוסחא כראוי, שכן י"ל שהמדרש מדבר על הקרן הקיימת לעוה"ב, ועליו אמר שהתשלום על הקרן יהיה לאחר תחיית המתים, ואין קושיא מהמשנה שמדברת על ש"כ הפירות. ומ"מ מתוך טעותינו נתברר לנו דבר חידוש וראה בהערה הבאה).

תשובה: בעוה"ז רואה שיזכה לעתיד לבוא. (דבר חידוש שמענו ממרן שליט"א כאן, שהפירות של גמ"ח שאדם אוכל בעוה"ז, הוא מה שנותנים לו להכיר ולדעת אודות חלקו הצפון לו לעתיד לבוא. ואולי הכוונה ע"פ המובא בשם הגר"א במשלי (ח, יט) שהצדיקים מבקשים שגם את הפירות יתנו להם בעוה"ב ולא בעוה"ז, ע"ש בדבריו הנפלאים. והתחדש כאן שמכל מקום מראים להם בעוה"ז אתה ש"כ הצפון להם בעוה"ב. אבל מי שמבקש את הפירות בעוה"ז מקבל אותם.

ובפעם אחרת ביאר מרן שליט"א את דברי המדרש בדרך אחרת, ואמר: ישני עפר קמים לתחית המתים זה כמו בעלי תשובה. וחזר וביאר כוונתו: בזמן תחית המתים הם מתחרטים מהעבירות אז הם בעלי תשובה. והטעם שדרשו על חסד היות והפסוק איירי בחסד - "כי טוב חסדך מחיים", עכ"ד. ור"ל שעיקר תשלום השכר על המעשים טובים שעושים ישראל בעוה"ז [לאו דוקא חסד] הוא בזמן תחית המתים, שאז זוכים למדרגת בעלי תשובה ולכפרה על עוונותיהם, ואז יכולים לקבל שכר שלם על מעשיהם הטובים.

ועוד, מה המיוחד במצוה זו שרק עליה אמרו כאן שנוטלים את השכר עליה בשעה שננעריין מן העפר? תשובה: חסד עם כולם.

האם כוונת מרן שליט"א שרק חסד הנעשה עם הכלל השכר עליו הוא לאחר תחיית המתים, אבל חסד הנעשה עם יחד שכרו ככל המצוות, או שמצות חסד בכללותה היא מצוה שמיטיבה עם כולם, ולכן שכרה מובטח לאחר תחיית המתים? תשובה: שניהם.

(קונטרס נפשי בשאלתי)

שו"ת בעניני חג השבועות

- ש. במשנ"ב סי' תצ"ג ס"ק ט"ו כתב דיש הנהגים להקל ולהסתפר בר"ח אייר ובר"ח סיון, האם זהו אף להמחמירים כצוואת רבי יהודה החסיד שלא להסתפר בר"ח, כאן מותר מפני שהיה אסור להסתפר זמן רב, או שלנוהגים כריה"ח אסור להסתפר אף בר"ח סיון?
- ת. להמחמירים כצוואת רבי יהודה החסיד שלא להסתפר בר"ח, גם בר"ח סיון אין להסתפר.
- ש. פסק הרמ"א בסי' תס"ח שאין להקיז דם בערב י"ט, האם בכלל זה לא לעשות בדיקת דם או זריקה שע"ז יוצא מעט דם, או דווקא הקזה אסור?
- ת. גם בדיקת דם וכדומה אסור.
- ש. בהנ"ל, להצד שרק הקזה ממש אסור, האם בערב שבועות יש להחמיר יותר אף בכל הוצאת דם מועטה משום הגמ' בשבת קכ"ט?
- ת. בודאי שבערב שבועות צריך להקפיד יותר משום סכנה.
- ש. האם יש ענין לא להסתפר ביום ערב שבועות, כי יש לחוש שלא יצא לו טיפת דם עם השערות, כמו שמצינו שבן לא יספר אביו כי יש לחוש שיוציא לו דם?
- ת. יש ענין להחמיר בזה ולהסתפר לפני יום ערב שבועות.
- ש. המשנ"ב בסי' תצ"ד סק"י הביא דעת הגר"א שאין להעמיד אילנות בבית הכנסת לחג השבועות משום שעתה זה חק העמים, האם קפידת הגר"א הוא רק באילנות ממש אבל עשבים ופרחים מותר, או לא שנא?
- ת. גם עשבים ופרחים אין להעמיד בבית הכנסת לדעת הגר"א.
- ש. האם הגר"א ביטל המנהג של לשטוח עשבים ואילנות, רק בבית הכנסת משום חוקות הגויים, או שגם בבית אין לקשט בפרחים ואילנות לכבוד שבועות?
- ת. אפשר להקל ולהתיר, לקשט הבית באילנות ופרחים וכדומה.
- ש. כתב המ"ב דצריך להקפיד להתפלל מעריב של ליל שבועות קצת באיחור, כדי שיהיו תמימות, האם ראוי שאשה המדלקת נרות י"ט, שלא תקבל עליה קדושת החג קודם הזמן משום תמימות?
- ת. ראוי שתעשה תנאי קודם ההדלקה, שאם צריך תמימות, ואין ראוי להקדים את החג, אז היא לא מקבלת עליה עדין את קדושת החג עד לזמן הראוי.
- ש. אשה ששכחה להדליק נרות י"ט, האם קנסוה להוסיף נר בכל שבת וחג או רק בי"ט, ואם רק בי"ט, האם בכל י"ט או רק בכל י"ט כמו זה ששכחה?
- ת. הקנס הוא שצריכה להוסיף נר בכל הדלקה גם בשבתות וגם בחגים.
- ש. מי שהתפלל בשבועות בבית כנסת שלא קראו בו המגילה, האם יקרא בביתו ביחידות?
- ת. ראוי שיקרא לבד בביתו.
- ש. האם נוהגים לעמוד בשעת קריאת עשרת הדברות, או שיש לחוש להשיטות הסוברים שאין לעמוד בעשרת הדברות (הרמב"ם ודעימי)?
- ת. אין צריך לעמוד, רק מי שאביו או רבו עומדים עליו לעמוד משום כבודם.
- ש. יש בסידורים תפילה מספר שערי ציון לומר בשעת נשיאת כפים ובה נאמר "ויהיו דברי נשמעים לעבודתך כשם שנתת את יוסף הצדיק בשעה שהלבישו אביו כתונת פסים לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואיו", וקשה הרי הכתונת פסים גרם לקנאת האחים ביוסף ומהו זה שאומרים שהיה זה לחן ולחסד בעיני כל רואיו?
- ת. יוסף נשא חן וחסד בעיני כל רואיו גם בעיני אחיו, אבל הקנאה הגדולה שהיתה בלבם, קלקלה השורה.
- ש. במש"כ הרמ"א בסי' תצ"ד סעי' ג' שנהגו בכמה מקומות לאכול מאכלי חלב בשבועות, האם יש לדקדק לאכול מאכלי חלב בתוך סעודת פת או דסגי לקיום המנהג באכילת מאכלי חלב אף שלא באמצע הסעודה?
- ת. המנהג לאכול מאכלי חלב בתוך הסעודה, וכך ראוי לנהוג.

(ידידי יושר)

כתיבת חיבורים על נושאים שאינם מבוארים כל צרכם

רבינו שליט"א מיום עמדו על דעתו שם לו למטרה להשלים בחיבוריו את החלקים בתורה שאינם מבוארים כל צרכם, ולעסוק בכתיבת חיבורים על נושאים שאחרים כמעט ולא נתעסקו בהם, כגון מה שהדפיס ב"שיח השדה" חלק א' קונטרס "תשלום יפה עינים", על מנת להשלים את הציונים לדברי חז"ל על זרעים וטהרות וסוף קדשים שלא ציינם היפה עינים, או קונטרס "מראה מקום" לציין כל מקום בדברי רש"י ותוס' שהביאו מחז"ל ולא ציינו מקורם, וכן קונטרס "קרני חגבים" ו"כתובת קעקע" שאלו ענינים שכמעט ולא נכתב עליהם מאומה, וזהו ג"כ הטעם לספר "שקל הקודש" על סדר הרמב"ם ה' שקלים וקידוש החודש, שאלו שני הענינים היחידים שנמצאים ברמב"ם זמנים שאין ע"ז משנה ברורה. וכמובן חיבורו הגדול והנפלא "דרך אמונה" על כל הרמב"ם סדר זרעים, שלא ניגש אל המלאכה אלא משום שראה שחסר חיבור שמקיף כל ההלכות והענינים וכל פסקי החזו"א הנוגעים לעניינים הללו, ובפרט שכאן בא"י נוגע מאד למעשה. ומאותו הטעם המשיך אח"כ בחיבורו "דרך חכמה" על הרמב"ם סדר קדשים, ולא פעם אמר שבדעתו לכתוב חיבור אף על סדר טהרות מטעם זה, ואף חיבורו על שבעה מסכתות קטנות הוא מהטעם שראה שחסר ע"ז ביאור וכפי שביאר בהקדמתו. ובאמת יש בכל זה עוד ענין, כפי שכתב בהקדמה לספרו "נחל איתן" בשם ספר חסידים (סימן רס"א) "אהוב לך את המצוה הדומה למת מצוה שאין לה עוסקים כגון וכו'".

וכן היה בדעתו לכתוב עוד הרבה חיבורים על ענינים רבים בתורה שלא נתבארו כל צרכם, כיפת תואר וכן סורר ומורה ועיר הנדחת ואדני השדה וכיבוד אב ואם ועוד כיו"ב (וחלק מהנ"ל ביקש מבניו שיכתבו, והכין להם שאלות בענין, ונדפס ב"שיח השדה" חלק ג') (רמש"ג).

לקט הוראות והדרכות בעיניני תורה ומוסר שהשיב רבינו שליט"א

שחלה ל"ע במחלה הנוראה ה"י, שיברכו רבינו ברפואה שלימה במהרה. שאלו רבינו שליט"א: היכן פגעה בו המחלה? והחולה השיב: "בראש". הרהר רבינו זמן מועט ואח"כ פנה אל החולה ואמר: **תלמד את הגמרא שאתה לומד עם פירוש "הרא"ש" ובעז"ה זה יהיה לרפואה שלימה לבנך החולה.** כמובן שמאותו היום הקפיד האברך ללמוד את כל סדרי לימודו עם פירוש הרא"ש, ואכן כדבר רבינו שליט"א כן היה והילד הבריא במהרה בחסדי שמים.

חלפה תקופה, ושוב עלה החשש שהמחלה חזרה ח"ו, ונקבע תור בבית החולים לילד לבדיקות. יום לפני מועד הבדיקה, נכנס שנית אבי הילד אל מעונו של רבינו שליט"א וסיפר דברים כהווייתן, וכבפעם הראשונה שב וביקש את ברכת רבינו. שאלו רבינו: **האם אתה ממשיך בלימוד פי' הרא"ש?** והאב השיב שבועדאי לא אז מהוראת רבינו ומקפיד הוא על לימוד הרא"ש. "א"כ", נענה רבינו ואמר, **"אין לך מה לחשוש, הילד בריא!"** למחרת ניגשו האב ובנו הקט לבדיקות בלב שקט, ואכן הבדיקות העלו שהילד בריא לחלוטין בחסדי ה'!

סגולה לעשירות

מעשה היה באחד שנכנס אל רבינו שליט"א והתלונן על קשיי הפרנסה וחובתיו הרבים. אמר לו רבינו: **"אתה יודע את כל הש"ס? תלמד את כל הש"ס ותתעשר! כך כתוב במדרש (תנחומא פ' כי תשא כ"ט) 'כל העוסק בתורה, פרנסתו מן התורה ומתעשר ומצליח', תלמד את כל הש"ס ותבוא לכאן להיבחן, אם תדע, תתעשר!"**

המשיך היהודי ושאל, הרי אצל ר"ע מצאנו (כתובות ס"ג ע"א ובתוס' שם) שתכף מכשהלך ללמוד כבר נקרא רבי, א"כ יתכן שהעשירות תגיע מיד כשאתחיל ללמוד...? **"תתחיל ללמוד וכבר תראה בעצמך"...** השיב לו רבינו שליט"א.

סגולה לנזקים ממוניים

יהודי נכנס ושאל: בתקופה האחרונה אירעו בביתנו לא מעט מקרים של נזקים שונים בעיניני מומן, כגון חפצים שנאבדו ומכשירים שהתקלקלו וכדומה. מה לעשות?

שאלו רבינו שליט"א: **"מה אתה לומד?"**, והלה השיב מה שהשיב, ואמר לו רבינו **"תלמד פרק אלו מציאות בה ובעז"ה יסתדר"**.

(הובא בגליון ארגון אורחות יושר מס' 7)

הזקוקה לרפואה. בירכה רבינו שליט"א וייעץ לפונה **שילמד מסכת "בכורות" לזכותה ולרפואתה** [שרגיל רבינו לומר שמסכת בכורות עוסקת במומים, וע"כ לימודה הוא סגולה לרפואה].

אחד הנוכחים בחדר פנה אל רבינו ואמר, הוא יכול לפתוח כולל חדש שילמדו בו בכורות, שמא זה עדיף מאשר שרק הוא ילמד לבדו?... רבינו חייך אך דחה את ה'טענה' ואמר: **"העיקר שהוא ילמד!"**

לא פסקה ישיבה

שאלה הובאה לפני רבינו שליט"א בדבר בחור צעיר המתקשה מאוד בלימודו, ואף מטופל בתרופות בעקבות קשיי הלמידה מהם סובל. לאחר תקופה של שנה בה שהה בישיבה מסוימת, עזב הנער את הישיבה והחל ללמוד עם אביו. והנה, התברר לפתע כי הלימוד עם האבא היה תועלתו לאין שיעור מהלימוד בישיבה, והתקדמות רבה ניכרה בלימודו.

משכך, עלה הספק האם ראוי להמשיך את המצב כפי שהוא וימשיך ללמוד עם אביו ולא בישיבה, או שמא בכל זאת לימוד בישיבה [המתאימה למצב הנער, כמובן] עדיף על פני לימוד בבית. והכריע רבינו שליט"א, **שלמרות הכל מעלת לימוד בישיבה חשובה ביותר, ועל הנער לחזור וללמוד בישיבה, ויחד עם זאת ללמוד מידי יום ביומו עם אביו עד כמה שניתן.**

מסכת נגעים - רפואה

יהודי נכנס אל רבינו שליט"א וביקש ברכה שיצליח במבחן. שאלו רבינו על איזה מסכת אתה עתיד להיבחן? "זה לא בלימוד", השיב האיש במבוכת - מה, "זה מבחן ברפואה"... חייך רבינו ואמר: **"אם כך, תלמד מסכת נגעים ותדע טוב את כל הדינים, זה רפואה"...** והוסיף רבינו לבאר דבריו בספרו מעשה שהיה עם מרן החזו"א זצ"ל, שהגיע אליו רופא וביקש מהחזו"א שימליץ לו על ספר רפואה [א.ה. כידוע מרן זללה"ה היה מפורסם כבקי בחכמת הרפואה], ניגש החזו"א אל ארון הספרים, הוציא מסכת נגעים, והושיט לרופא...

על מה תתפלל?

אחד נכנס וביקש ברכה שיתקבלו התפילות שלו. אמר לו רבינו שליט"א: **"מנין לי על מה תתפלל? שמא תבקש דברים שאינם הגונים?"...** - אני מתפלל על הגאולה! הבטיח האיש. אך רבינו המשיך ואמר **"תתפלל על תורה! תתפלל שתלמד תורה ותבין!"**, ורק אח"כ בירכו רבינו שליט"א.

ותגזר אומר ויקם לך

לפני זמן לא רב נכנס אל רבינו שליט"א יהודי והתחנן לברכה עבור בנו הקטן

למה נועדו העיניים?

אל חדרו של רבינו שליט"א נכנס אברך, וביקש ברכה לרפואה שלמה. סובל הוא מכאב חזק באחת מעיניו, עד כדי חשש עיוורון באותה העין.

הרהר רבינו שליט"א בדעתו למשך זמן - מה, ואח"כ שאל את האברך: **"חצי ש"ס, כבר למדת?"**. האברך, נבוך - משהו, השיב שטרם הספיק ללמוד חצי ש"ס, ורבינו המשיך ואמר: **"הרי העיניים נועדו בכדי ללמוד תורה, ללמוד את כל הש"ס, אם תחזור לראות בשתי עיניך, תלמד את כל הש"ס?"** שאל רבינו.

"כן", השיב האברך, "אני מוכן לקבל זאת על עצמי". ולאחר ששמע רבינו שליט"א את הבטחתו בירכו ברפואה שלמה, שיעלמו הכאבים ויראה בעיניו את דפי הגמרא, ויוכל ללמוד במנוחת הדעת.

תכתוב על שמיטה...

ת"ח חשוב ממקורבי רבינו שליט"א, אשר כותב ספרים חשובים לזכות את הציבור, הוציא ספרים בקצב איטי מידי לדעת רבינו... שהרי ידוע עד כמה מעודד רבינו שליט"א כתיבת חידושי והוצאת ספרים לאור עולם, ואף באותו ת"ח דחק רבינו כתוב עוד ועוד ספרים, "עשות ספרים הרבה אין קץ" (קהלת י"ב ב').

פעם כשהיניא לרבינו שליט"א ספר חדש שהוציא, שמח רבינו מאוד. וכששאל על מה להתחיל לכתוב קעת - השיב רבינו שיכתוב על שמיטה. התפלא הת"ח: "על שמיטה? והלא רק קעת הסתיימה השמיטה?" [היה זה חודשים ספורים אחרי שנת השמיטה]. נענה רבינו שליט"א בחיך רחב והסביר לו: **"והרי עד שתסיים לכתוב ותוציא ספר חדש, כבר יהיה שוב שמיטה"...** וכך עודדו רבינו בדרך רמז ובחביבות להזדרז בכתיבת הספרים...

הדפסת חידושי

מעשה היה ביהודי שכתב חידושים ורעיונות תורניים שעלו בדעתו, ובעידוד רבו העתיק את הדברים בצורה מסודרת בכדי שיהנה מעמלו, אבל לא בשביל להדפיס לרבים, יען שאין הדברים ראויים כ"כ לצאת לאור עולם.

וכעת בא בשאלתו לפני רבינו שליט"א, האם כדאי לו להמשיך במאמצים ולהשקיע כסף בסידור החידושים, מאחר ובאמת אין בדעתו להדפיסם?

והשיב רבינו שליט"א, שכדאי המאמץ לסדר הדברים, וראוי אף לברור החידושים ולהדפיס את מה שבכל אופן ראוי להדפיס [באם יש].

זכות לימוד התורה

ת"ח גדול המכהן גם כראש כולל חשוב, ביקש ברכה עבור קרובת משפחתו